

کنترل آفات و بیماری های کلزا

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو
کارشناس مجتمعی تحقیقات کاربردی و تولید بلدر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

۲- سوسک های گرده و گل خوار: این آفات خصوصا در مناطق کوهپایه و حاشیه جنگل از اهمیت بیشتری برخوردار بوده و با تغذیه از غنچه ها و گل ها باعث عدم تشکیل غلاف و کاهش محصول می شوند. جهت جلوگیری از خسارت آنها باید از کاشت مزارع پراکنده کلزا در مناطق کوهپایه ای خودداری نمود. برای مبارزه با این آفات می توان از سموم حشره کش فوزالون (زولن) ۲/۵ لیتر در هکتار، ایمیداکلوپراید (کنفیدور) ۱-۰/۵ لیتر در هکتار و یا دیازینون ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده نمود.

۳- پوسیدگی اسکروتینیایی ساقه: از بیماریهای مهم کلزا خصوصا در مناطق معتدل و مرطوب از جمله استانهای مازندران و گلستان می باشد. در کلزا آلودگی به بیماری معمولا در مرحله گلدهی و توسط هاگهای قارچ عامل بیماری صورت می گیرد که با ریزش گلبرگها، ابتدا بیماری روی برگ بروز نموده و سپس به ساقه ها گسترش می یابد و با قطع آوندها سبب جلوگیری از انتقال آب و مواد غذایی شده و سبب خشکیدگی زود هنگام و کاهش محصول می شود. کنترل بیماری معمولا در مرحله ۳۰-۲۰ درصد گلدهی (باز شدن ۲۰-۱۴ گل روی شاخه اصلی بوته ها) و در واقع هنگام شروع ریزش گلبرگها صورت می گیرد که تعیین زمان دقیق سمپاشی باید براساس پیش آگاهی و در نظر گرفتن شرایط محیطی باشد و بهتر است با کارشناسان منطقه ای جهت تعیین زمان سمپاشی مشورت صورت گیرد. معمولا از سموم قارچکش تیوکونازول (فولیکور) یک لیتر در هکتار و یا کاربندازیم یک کیلوگرم در هکتار جهت مبارزه با بیماری استفاده می شود. در مزارع تنک و با رشد رویشی ضعیف نیز اغلب نیازی به سمپاشی نیست.

در شرایط حاضر در بیشتر مناطق کشور مزارع کلزا از فاز رویشی وارد فاز زایشی شده و یا بعد از مدتی دیگر، به مرحله زایشی خواهند رسید و از این جهت ممکن است مورد خسارت برخی آفات و بیماری های خاص قرار گیرند که به روشهای مبارزه با تعدادی از آفات و بیماری های مهم در این مرحله اشاره می گردد:

۱- شته ها: از جمله آفاتی هستند که خسارت آنها خصوصا در مرحله غنچه دهی و گلدهی در مزارع کلزا اهمیت دارد. این آفات با تغذیه از شیره گیاهی سبب ضعف عمومی، تغییر شکل اندامهای مختلف، عدم تلقیح گلها، دیرسی و کاهش محصول می شوند. با توجه به اینکه حمله شته ها به مزرعه اغلب از حاشیه و بصورت لکه ای می باشد، بهتر است جهت جلوگیری از افزایش سریع جمعیت آنها، مبارزه بصورت لکه ای و در فرصت مناسب صورت گیرد. جهت مبارزه با این آفت می توان از سموم پرمیکارپ (پرمور) که شته کش اختصاصی بوده و روی دشمنان طبیعی و زنبور عسل کم خطر می باشد، به میزان ۰/۵ تا ۱ کیلوگرم در هکتار، ایمیداکلوپراید (کنفیدور) ۱-۰/۵ لیتر در هکتار، تیمون (اکاتین) ۱/۵ لیتر در هکتار و یا دیازینون ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده نمود. جهت جلوگیری از ایجاد مقاومت به سموم بهتر است در نوبت های مختلف سمپاشی از سموم متفاوت استفاده شود.